

Behandelingsvoorstel voor de commissie Bestuur en Middelen

Onderwerp: Randstadgremia

Cie-datum : 1 maart 2004

Cie-nummer: 2004BEM21

Procedure: in GS (na Cie. Vergadering) op: n.v.t.	inspraak:nee
eerdere behandeling in cie: nee	op:
in PS: nee	op:

Behandelend ambtenaar: Helma Koninkx
Portefeuillehouder: J.P. Lokker

toestel: 2315

Inleiding

Op Randstadniveau participeert de provincie Utrecht in verschillende samenwerkingsverbanden en overlegorganen. Bijgaande notitie geeft u inzicht in deze gremia, de doelstellingen ervan, de onderlinge verbanden en de rol van de provincie in de diverse samenwerkingsverbanden.

Vervolg inleiding op pagina 2: nee

Wordt geagendeerd:

X voor korte bespreking (er kunnen enkele kleine opmerkingen worden gemaakt) en vervolgens ter kennisneming.

Beoogd effect

De statencommissie Bestuur en Middelen en leden van de commissies IME en REG inzicht te bieden in de verschillende Randstadgremia en hun onderlinge samenhang.

Bijlagen

Folder NV Utrecht?

Toelichting

Welke samenwerkingsverbanden zijn er in de Randstad, welke functie(s) vervullen ze en hoe zit de provincie er in? Een korte toelichting.

De Gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Randstad

De gemeenschappelijke regeling Samenwerkingsverband Randstad heeft ten doel een evenwichtige en dynamische ontwikkeling van het landsdeel West en in het bijzonder de Randstad als een geheel van hoogwaardige stedelijke en landelijke milieus te bevorderen en de internationale concurrentiepositie van de Randstad te versterken. Aan de gemeenschappelijke regeling nemen de vier grote steden in de Randstad deel (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag, Utrecht), de vier kaderwetgebieden (BRU, ROA, SRR, Haaglanden) en vier provincies (Noord- en Zuid-Holland, Flevoland en Utrecht). In 2004 wordt besloten over de toetreding van Almere.

Het samenwerkingsverband bestaat sinds 1 september 2002. Voor die tijd werkten de vier provincies samen onder de noemer Regio Randstad. De samenwerking tussen de twaalf partners wordt gecoördineerd door (Bureau) **Regio Randstad**. Dit gebeurt op twee manieren:

- Enerzijds behartigt het samenwerkingsverband de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende overheden. Vaak betekent dat een gezamenlijk pleidooi bij het kabinet of een gezamenlijke afspraak.
- Anderzijds worden strategieën ontwikkeld en waar nodig en gewenst geïmplementeerd om op de schaal van de Randstad als geheel gemeenschappelijk beleid uit te kunnen stippelen, met als doel de ontwikkeling van de Randstad tot een (Europese) Deltametropool. Dat gebeurt vooral op terreinen als verstedelijking en ruimtelijke ordening, bereikbaarheid, economie en kennisinfrastructuur en groen en water. In veel mindere mate wordt aandacht besteed aan de sociale infrastructuur.

De BCR

Een belangrijk en regulier overleg met het kabinet is de Bestuurlijke Commissie Randstad (BCR). Dit is een integraal overlegplatform waarin het Rijk en het landsdeel West / de Randstad over plannen en investeringen in de Randstad praten. Hieraan nemen naast het dagelijks bestuur van Regio Randstad de bewindslieden deel van in ieder geval de ministeries van VROM (voorzitter) en V&W en veelal ook van EZ, LNV, Financiën en BZK. Het bureau van de Regio Randstad is aangewezen als secretariaat van de BCR.

Na een onderbreking van 1½ jaar vinden er nu weer regelmatig BCR overleggen plaats. De afgelopen (én komende) zes maanden zijn de belangrijkste onderwerpen van gesprek de nota's Ruimte, Mobiliteit en Vitaal Platteland en de daarmee samenhangende rijksinvesteringen geweest.

De vleugels

Binnen Regio Randstad hebben de overheden zich op deelgebiedsniveau georganiseerd. Onderscheiden worden de **Zuidvleugel** (belangrijkste partijen: Rotterdam, Den Haag, SRR, Stadsgewest Haaglanden, provincie Zuid-Holland), de **Noordvleugel** (belangrijkste partijen: Amsterdam, Almere, Hoofddorp, het ROA en de provincies Noord-Holland en Flevoland. De provincie Utrecht is 'toehoorder'), de **NV Utrecht** (belangrijkste partijen: Utrecht, Amersfoort, Hilversum, BRU, Gewest Eemland, Gewest Gooi- en Vechtstreek en de provincie Utrecht) en het **Bestuurlijk platform Groene Hart** (belangrijkste partijen: enkele ministeries, de provincies Zuid-Holland, Noord-Holland en Utrecht en enkele gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties). Deze deelgebieden richten zich momenteel vooral op het formuleren van hun gemeenschappelijke ambities en investeringsopgaven tot 2030. Met deze inzet wil men zo veel mogelijk invloed uitoefenen op het rijksbeleid, i.c. het beleid in de nota's Ruimte, Mobiliteit en Vitaal Platteland, en het Rijk overtuigen van de noodzaak om investeringen te plegen in de betreffende gebieden.

De NV Utrecht

Rondom de beide mainports in de Randstad (Rijnmond en Schiphol) hadden diverse partijen zich al in een vroeg stadium georganiseerd om het rijksbeleid te beïnvloeden en investeringen zeker te stellen. De provincie Utrecht werd oorspronkelijk beschouwd als onderdeel van de Noordvleugel, maar had in dat verband – door de specifieke belangen van Amsterdam – (te) weinig invloed en kwam daardoor niet uit de verf. Daarom hebben de Utrechtse partijen ervoor gekozen om de Utrechtse regio als aparte (deel)regio te organiseren onder de noemer NV Utrecht, met de provincie als trekker. Men kwam tot de conclusie dat, vanwege de eenheid van het gebied, de onderlinge relaties én de visie van het Rijk op het Utrechtse stedelijke netwerk, de stedendriehoek Utrecht – Hilversum – Amersfoort de basis moest gaan vormen voor dit nieuwe samenwerkingsverband in de Randstad: de ‘NV Utrecht’. Waarbij de letters ‘NV’ stonden voor (het oostelijke deel van de) ‘NoordVleugel’ en tegelijkertijd symbool staat voor het feit dat we gezamenlijk de ‘handen uit de mouwen’ willen steken! De samenwerking kreeg vorm in een bestuurlijk Benen-Op-Tafel overleg (BOT) met bestuurders uit het gehele NV Utrecht gebied. In de afgelopen maanden kwam het ‘BOT overleg’ – ondersteund door een slagvaardige ambtelijke werkgroep – gemiddeld 1 x per zes weken bijeen en werden de gemeenschappelijke ambities en investeringsopgaven voor de fysieke leefomgeving van de NV Utrecht neergezet. Deze ambities en opgaven zijn gevisualiseerd en verwoord in de folder: ‘Investeren Utrecht en het Gooi maakt de Randstad bereikbaar!’.

Voorzover dat al kan worden bepaald komt NV Utrecht in de concept nota’s van het Rijk en de reacties van de Regio Randstad al redelijk goed in beeld. Alleen de sterke positie van de Utrechtse en Gooise economie als banenmotor voor de Randstad en de cruciale rol van de infrastructuur in het NV gebied als knooppunt voor de Randstad komen nog onvoldoende voor het voetlicht. Met name daarin moet de NV folder een rol gaan spelen.

De komende maanden wordt gewerkt aan het verbreden van de betrokkenheid bij de NV Utrecht. In maart zal een bijeenkomst worden georganiseerd voor alle dagelijks bestuurders in het gebied van de NV Utrecht om hen te informeren over de bereikte resultaten. Vervolgens willen de NV Utrecht partners in april/mei een conferentie organiseren. Hierbij worden naast de betrokken raads- en statenleden en maatschappelijke organisaties uit de regio, ook de partijen uit de Noord- en Zuidvleugel, VROM, V&W en LNV en als toevoerder uitgenodigd.

Het Bestuurlijk platform Groene Hart

Het Bestuurlijk Platform Groene Hart is begin jaren negentig op initiatief van de toenmalige minister van VROM Margreet de Boer opgericht, met hooggestemde ambities. Onder invloed van de sterk gewijzigde omstandigheden (b)lijkt de formule echter uitgewerkt. Er is een evaluatie uitgevoerd naar het Ontwikkelingsprogramma, het functioneren van het Bestuurlijke Platform en de Regeling kwaliteitsimpuls Groene Hart. Het blijkt dat de kennis en kunde van het Bestuurlijke Platform zeer op prijs wordt gesteld door de betrokken ministers, met name bij het opstellen en uitvoeren van de nota’s Ruimte en Vitaal Platteland. Partijen (b)lijken het er ook over eens te zijn dat de provincies meer dan voorheen de rol van regisseur op zich moeten nemen en dat gaan de provincies dan ook doen, met Utrecht voorop.

De P4

Met de uitbreiding van de samenwerking op Randstadniveau van de vier provincies naar de twaalf partners in de randstad, bleef bij de provincies de behoefte bestaan om ook als vier provincies te blijven samenwerken (naast de G4). Het is een goede zaak als de colleges van GS elk halfjaar bij elkaar komen om strategie en tactiek te bepalen op vitale dossiers en op het algemene optreden ten opzichte van Rijk, in het IPO, in de Regio Randstad en dergelijke. Dit dient onder meer te leiden tot een gemeenschappelijke provinciale prioritering om het aandeel van de provincies in de Randstad scherper in kaart te brengen.

Dit gebeurt onder de noemer P4. Voor de zittingsperiode 2003-2007 wordt twee maal per jaar een bestuursconferentie gehouden van de colleges van GS van de vier Randstadprovincies. De komende conferentie zal in het teken staan van ruimtelijke ordening en infrastructuur. Ongeveer een maand voor en ongeveer een maand na elke conferentie komt het bestuurlijk overleg van de P4 bij elkaar. Hiervan zijn lid: de commissarissen en secretarissen van de vier provincies en de portefeuillehouders Randstad.

De Vereniging Deltametropool

De Vereniging Deltametropool stelt zich ten doel om het metropolitane karakter van de Randstad, mede in de Europese context, verder tot ontwikkeling te brengen. Van de Vereniging zijn verschillende overheden en maatschappelijke organisaties lid. De Vereniging Deltametropool ontwikkelt ideeën, beïnvloedt de publieke opinie en bevordert samenwerking tussen partijen alsmede generieke maatregelen die de ontwikkeling van de Deltametropool ten goede komen. Door het lidmaatschap van de Vereniging kan de NV Utrecht volwaardig deelnemen aan de gedachtenvorming ten aanzien van de toekomstige Deltametropool en wordt de Utrechtse inbreng in de Randstad versterkt.